

Reactie NLdigital op de internetconsultatie over het wetsvoorstel “Wet verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden”.

Doel en inhoud wet

Het doel van de wet is om de problemen rondom schijnzelfstandigheid aan te pakken. Met de komst van de wet zou ook de duidelijkheid moeten worden vergroot rondom de beoordeling van arbeidsrelaties, zoveel mogelijk vooraf.

Om duidelijkheid rondom de beoordeling van arbeidsrelaties te bereiken wordt - naast het invoeren van een rechtsvermoeden - ingezet op verduidelijking van “werken in dienst van”. Er worden 3 hoofdelementen in de wet opgenomen en bij AmvB worden de belangrijkste indicaties opgenomen die die hoofdelementen inkleuren.

De hoofdelementen zijn:

- A. Werkinhoudelijke aansturing
- B. Organisatorische inbedding
- C. Eigen rekening en risico (intern ondernemerschap)

Hierbij geldt dat eerst gekeken moet worden of A en/of B aanwezig zijn. Als dit niet zo is, dan is het duidelijk dat er niet wordt gewerkt “in dienst van” en er dus van een arbeidsovereenkomst geen sprake is. Is in ieder geval één van deze elementen wél aanwezig, dan wordt gekeken naar element C. Dit is de contra indicatie voor het werken in dienst van. Dus: A en/of B wordt dan afgezet tegen C. Pas als A en/of B (werken in dienst van) in vergelijkbare mate aanwezig zijn als C (werken voor eigen rekening en risico in de betreffende arbeidsrelatie) wordt gekeken naar:

- C+. Ondernemerschap in het economisch verkeer (extern ondernemerschap)

Standpunt NLdigital

De nu gekozen handelwijze heeft zeer ongewenste gevolgen voor de praktijk en zorgt niet voor de gewenste duidelijkheid vooraf.

Er moet sprake blijven van een integrale beoordeling van de manier waarop wordt gewerkt, dat wil zeggen van een beoordeling van alle elementen die de werkrelatie kenmerken tezamen, dus niet in de vorm van een volgtijdelijke beslisboom.

Daarnaast dient het element “inbedding in de organisatie” geen (hoofd)element te zijn en al helemaal niet nu het hier gaat om zowel de inbedding van de werkende, als van het werk.

Ook dient er geen onderscheid gemaakt te worden tussen intern en extern ondernemerschap. Beide vormen van ondernemerschap dienen meteen - en met tenminste gelijk gewicht als de andere elementen - meegewogen te worden in de beoordeling van de werkrelatie.

Verder dient het de zelfstandige mogelijk te worden gemaakt om tegen redelijke kosten te zorgen voor voldoende zekerheden betreffende o.a. tijdelijke leegloop, arbeidsongeschiktheid en pensioen, zodat er door deze groep geen gebruik gemaakt hoeft te worden van collectieve vangnetten. Een mogelijkheid is ook dat er wordt gezorgd voor een systeem waarin zelfstandigen bijdragen aan die collectieve vangnetten.

Tot slot dient er in ieder geval te worden voorzien in overgangsrecht en dient (het niet hebben van) terugwerkende kracht te worden geadresseerd. Indien dit niet gebeurt, zal dit grote en ongewenste gevolgen hebben voor de bestaande praktijk.

Breukelen, november 2023